

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови**

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2020

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 16 – 18 березня 2020 року, Рівне. – 329, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2020 р.).

До збірника увійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

<i>Бойко В., Воробйова І. А.</i>	7
Вербалізація концепту «home» у романі Дж.Роулінг «Harry Potter and the Philosopher’s Stone»	
<i>Лавринюк І. М.</i>	13
Міжкультурна комунікація та врахування когнітивних особливостей	
<i>Левчук П., Рошко Р.</i>	18
Багатомовні корпуси слов’янських та балтійських мов Clarin-PL	
<i>Потанчук С. С.</i>	27
Критерії вибору слів-концептів у сучасному мовознавстві	
<i>Примачок Л. Л.</i>	30
Змістові характеристики суб’єктності фахівця з фізичної реабілітації	

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Бєлова С. А.</i>	34
Оптимізація освітнього простору як важливий чинник виховання і розвитку дитини у практиці бременських шкіл 20-х рр. ХХ ст.	
<i>Вовчук Н.І.</i>	44
Застаріла лексика в історичному романі В.Пікуля «Фаворит»	
<i>Д’яченко Д., Воробйова І. А.</i>	49
Лексико-стилістичні засоби вираження іронії у серіалі Марка Геттіса та Стівена Моффата «Шерлок»	
<i>Зубілевич М. І., Фінчук Г.В.</i>	57
Gender identification of the news text	
<i>Калініченко М. М.</i>	62
Літературна критика Едгара Аллана По в дискурсі популярної літератури США 1800-х років	
<i>Колесник С., Воробйова Л. М.</i>	72
Художній світ роману Айн Ренд «Джерело»	
<i>Михальчук Н.О., Чала Ю.М.</i>	79
The Term “Absurd” and Commedia Dell’arte Manifesto	
<i>Михальчук Н.О., Яцюрик А. О.</i>	94
Психолінгвістичні механізми квазівзаємодії з творами мистецтва	

Поліщук Д., Воробйова І. А.	109
Особливості існування термінології архітектури в художньому тексті (на прикладі оповідань А.К.Дойля про Шерлока Холмса)	
Попович Р. Г., Тимощук І. О.	114
Вторинна номінація в термінології: функціональний аспект	
Самборська І.М.	118
Психолінгвістические методики в изучении восприятия значения языкового знака	
Титечко О., Воробйова І. А.	124
Скорочення у сучасній англійській мові, їхні класифікації та особливості існування у сучасному мовленні	
Юхимець Д., Воробйова І. А.	128
До питання про особливості психологічної термінології	

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ MOV

Антончук І. Є., Кіндрат Н. П.	132
Використання інтерактивних технологій з метою розвитку критичного мислення здобувачів освіти на уроках англійської мови	
Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.	142
The Features of a Professionally – Oriented Teaching English Language to Technical Specialties Students of Higher Educational Establishments	
Білоус Т. М.	152
Development of Intercultural Communicative Competence in the University English Language Classroom	
Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.	154
Автентичний контекст навчання як запорука активного залучення старшокласників до навчального процесу	
Бородчук Л. С.	159
Професійна майстерність вчителя англійської мови як важлива складова розвитку сучасної школи	
Войтенко І. Г.	163
Використання відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у дошкільному закладі	
Голуб Т. Й.	166
Використання нових інформаційних технологій в процесі навчання	

<i>Івашкевич Е. З., Набочук О. Ю.</i>	171
Розвиток здібностей соціального інтелекту вчителів сучасної середньої загальноосвітньої школи	
<i>Лаворик Т. А.</i>	185
Погляд на громадянську освіту очима сучасного вчителя іноземних мов	
<i>Лукашук О. П.</i>	189
Інноваційні технології як засіб для розвитку пізнавальних інтересів учнів	
<i>Лящук Г. П.</i>	193
Ігрові моменти на уроках англійської мови	
<i>Мосіна Ю. С.</i>	196
What infographics is and how it can help while learning	
<i>Мороз М. С.</i>	200
Rôle de l'enseignant. Les pédagogies actives et les pédagogies de la transmission dans enseignement/apprentissage du français	
<i>Мороз Н. М.</i>	205
Емоційний компонент процесу навчання іноземної мови	
<i>Музичук Д.</i>	209
Характеристики вчителя фасилітатора	
<i>Погуляєва М. С.</i>	216
Атестація педагогічних працівників як складова їх професійної компетентності	
<i>Сембай Н. Б.</i>	219
Introduction of information and communication technologies and Internet resources into the educational process as one of the means of developing the creative potential of the individual in terms of competency education	
<i>Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.</i>	227
Die Bildung der interkulturellen Kompetenz im Fremdsprachenunterricht	
<i>Філіпчук О. Г.</i>	239
Розвиток творчої особистості засобами англійської мови в умовах трансформації української освіти	
<i>Шевчук О. Ю.</i>	248
Формувальне та підсумкове оцінювання учнів 2-х класів НУШ на уроках англійської мови (з досвіду роботи)	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.</i>	253
Die Persönlichkeitsbildung des zukünftigen Fachmannes mittels einer Fremdsprache	

<i>Івашкевич Е.Е., Антюхова Н. І.</i>	265
Психологічні механізми перекладацької діяльності	
<i>Ковальчук О.М.</i>	286
Принципи підготовки здобувачів вищої освіти до інноваційної професійної діяльності	
<i>Ковалюк В. В.</i>	294
Оптимізація підготовки студентів ВНЗ до ведення наукової дискусії іноземною мовою	
<i>Ніколайчук Г.І., Ногачевська І.О.</i>	297
Формування міжкультурної комунікативної компетентності студентів у процесі професійної підготовки	
<i>Пархоменко О. Т.</i>	301
Використання Інтернет-технологій при вивченні англійської мови у вищому технічному закладі освіти	
<i>Семенюк Я. О.</i>	305
Мобільний телефон як навчальний засіб на заняттях з іноземних мов	
<i>Хупавцева Н. О.</i>	308
Psycho-Linguistic Characteristics of Facilitative Interaction	
<i>Шевчук А. В.</i>	323
Лексикографічна компетенція як невід’ємний складник професійної компетентності	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	326

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 342 с.
2. Зеліковська О.О., Чередніченко Г.А. Формування міжкультурної компетенції студентів економічних спеціальностей у процесі фахової підготовки: Монографія. – Київ: Кондор-Видавництво, 2012. – 321 с.
3. Кричківська О.В. Формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх фахівців зовнішньоекономічної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Кричківська Оксана Василівна; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – 20 с.
4. Махній М. М. Невербаліка і культура [Електронний ресурс] / Микола Миколайович Махній – К.: Vloх.ua, 2009.
5. Грушевицкая Т.Г., Попков В.Д., Садохин А.П. Основы межкультурной коммуникации: Учебник для вузов (Под ред. А.П. Садохина. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002. – 352с.
6. Hymes D. On Communicative Competence / D. Hymes. – Harmondsworth, England: Penguin Books, 1972. – P.67–89. – (Sociolinguistics. – J. B. Pride and J. Holmes, eds.).
7. Scollon R. Intercultural communication: A discourse approach / Scollon R. & S.Scollon. Cambridge: Blackwell Publishers, 1995. – 347 p.

Н.Г.Бойко

(м. Рівне)

Ю.О.Конопльова

(м. Луцьк)

АВТЕНТИЧНИЙ КОНТЕКСТ НАВЧАННЯ ЯК ЗАПОРУКА АКТИВНОГО ЗАЛУЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Наш світ сьогодні схильний до постійних змін, серед яких глобалізація, прискорення темпів розвитку суспільства, перехід до постіндустріального, інформаційного суспільства, значне розширення масштабів міжкультурної взаємодії, виникнення і зростання глобальних проблем. У зв'язку з цим світу

потрібне таке суспільство, яке зможе не лише витримати подібний темп розвитку, але і невпинно ставити перед собою і вирішувати усі нові і нові завдання.

Освіта грає найважливішу роль у формуванні суспільства нового рівня. Цілі, парадигми, методи, які були актуальні десять років тому, повинні поступитися місцем новим цілям, парадигмам і методам. Якщо раніше результатом навчання був учень, що володіє усіма знаннями, уміннями і навичками, яким навчили його вчителі, то сьогодні результатом навчання є особа, компетентна в конкретній галузі.

Специфіка предмету "Іноземна мова" передбачає оволодіння учнями комунікативною компетенцією, тобто уміти сприймати та відтворювати іншомовний матеріал. Проте у сучасному світі діти знайомляться зі світовим культурним фондом майже одночасно з рідним (інтернет, іноземні фільми, музичні твори, друковані видання і просто відпочинок з батьками на зарубіжному курорті), і це робить очевидним той факт, що міжкультурна компетенція є невід'ємною частиною комунікативної компетенції.

У зв'язку з цим актуальності набуває широке використання автентичного контексту у навчанні іноземної мови, задля створення іншомовного середовища для учнів. Саме автентичність навчальних матеріалів дуже часто виступає як одна із найважливіших вимог організації навчально-виховного процесу на уроках іноземної мови та засіб підвищення мотивації, збереження й розвитку у школярів зацікавленості предметом «Іноземна мова».

Згідно із психологічними дослідженнями мотивації й інтересу, під час вивчення іноземної мови, зусилля вчителя повинні бути спрямовані на розвиток внутрішньої мотивації навчання школярів, що є складовою самої діяльності й має найбільшу спонукальну силу.

Внутрішня мотивація визначає ставлення школярів до предмета й забезпечує просування в опануванні іноземною мовою. Якщо школяра спонукає займатися самою діяльністю, якщо йому подобається говорити, читати, сприймати іноземну мову на слух, пізнавати нове, тоді можна стверджувати, що він

цікавиться предметом «Іноземна мова», що забезпечені умови для досягнення ним певних успіхів.[4, с.36] Одним із чинників активного залучення школярів до продуктивної діяльності на уроці іноземної мови слугує правильне використання вчителем автентичного контексту.

Питанню використання автентичних матеріалів на уроках англійської мови присвячена ціла низка публікацій та досліджень таких науковців як Г.І. Вороніної, Т. М. Кравченко О.О., Коломінової, О.Ю. Захарової, О.В. Носоновича, О.О. Паршикової, І. С. Полюк, В.Г. Редька, С.В. Романа та інших.

Так, на основі даних психологів і психолінгвістів, О. О. Паршикова вказує, що оволодіння англійською мовою має відбуватися за допомогою використання текстів та записів мовою оригіналу, які на рівні відчуттів дають змогу зрозуміти її зміст. Але, на її думку, автентичний матеріал для уроків англійської мови повинен бути спеціально розробленим і нести в собі розвивальну та виховну суть [7, с.103].

В.Г. Редько вважає, що використання матеріалів автентичного характеру є вагомим джерелом глибокого оволодіння англійською мовою. Дуже важливим, на його думку, є використання матеріалів, взятих з оригінальних джерел і не призначених для навчальних цілей. Він визначає автентичний текст на уроці англійської мови як дискурс, який характеризується природністю лексичного наповнення та граматичних норм, ситуативною адекватністю використовуваних мовних засобів [8, с. 188].

Не зважаючи на досить глибокі дослідження, присвячені проблемі використання автентичного контексту на уроках англійської мови, актуальною залишається проблема їх відбору, правильної та ефективної подачі, яким саме чином відбувається краще засвоєння мови та як впливають ці матеріали безпосередньо на розвиток особистості.

До автентичних матеріалів відносяться особисті листи, анекдоти, статті, уривки зі щоденників підлітків, реклама, кулінарні рецепти, казки, інтерв'ю, науково-популярні та країнознавчі тексти. Вони підкреслюють також важливість збереження автентичності жанру і те, що жанрово-композиційна

різноманітність дозволяє познайомити учнів з мовними кліше, фразеологією, лексикою, які пов'язані з різними сферами життя і належать до різних стилів [3, с. 13].

У виборі автентичних матеріалів слід брати до уваги наступне:

1. не можна допускати, щоб урок через його ситуативність ставав надто важким;
2. вчитель повинен знати, на якому етапі навчання використовувати метод ситуативності для досягнення кращих результатів у навчанні іноземній мові;
3. вчитель повинен підключати до процесу навчання інші типи і види вправ, крім ситуативних, якщо вони більш доцільні на конкретному етапі навчання;
4. слід полегшувати реакцію учнів, як за допомогою відео-матеріалів, так і за допомогою друкованих. Відеоматеріали, картинки пожвавлюють процес навчання іноземній мові і сприяють досягненню не менш важливої цілі – ознайомлення з країною мови, що вивчається, її традиціями, звичаями, умовами життя, населенням.

Так, у виборі матеріалу для навчання аудіюванню на уроках англійської мови, Ю.О. Захарова зазначає, що найбільш ефективними є усні тексти розмовного стилю повсякденного спілкування, оскільки вони відрізняються великою емоційною насиченістю, що носять природний, безпосередній характер [2, с. 57]. Учням завжди цікаво слухати текст чи діалог, який є близьким до їх інтересів чи життєвих ситуацій.

Автентичні тексти (вірші, оголошення, реклама, науково-популярні та країнознавчі тексти, тощо) дають учням можливість сприймати мову як реальний засіб спілкування в відповідній культурі. Якщо автентичні тексти вживати на максимально можливому рівні, вони дають учням прямий доступ до культури і допомагають самим автентично вживати мовний матеріал, свідомо спілкуватись в реальній ситуації.

Отже використання автентичних матеріалів на уроках іноземної мови формує у школярів позитивне ставлення, повагу до країни відповідної мови, способу життя іншого народу. У сучасній школі необхідно викладати ІМ нерозривно з національною культурою. Саме вона сприяє підвищенню комунікативно-пізнавальної мотивації, розвитку потреб та інтересів, свідомому вивченню мови, формує лінгвокраїнознавчу і інтеркультурну компетенцію, позитивно впливає на особистісно-емоційний стан учнів, забезпечує можливість одночасного звернення до мови і культури. Реалізація міжкультурного спілкування передбачає адекватне взаєморозуміння учасників комунікації, які є представниками різних культур.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вороніна Г.І. Організація роботи з автентичними текстами молодіжної преси у старших класах шкіл з поглибленим вивченням німецької мови / Г.І. Вороніна // Іноземні мови у шкільництві. – 1999. – № 2. – С. 55-57.
2. Захарова О.Ю. Обучение аудированию аутентичных текстов-интервью учащихся старших классов школ с углубленным изучением английского языка: Дис. канд. пед. наук / О.Ю.Захарова // Ярослав. гос. пед. ун-т им. К.Д. Ушинского. - Ярославль, 2009. – С.52-60.
3. Кричевская К. С. Прагматические материалы, знакомящие учеников с культурой и средой обитания жителей страны изучаемого языка / К. С. Кричевская // Иностр. языки в школе. – 1996. – № 1. – С. 13–17. 2
4. Маслоу Абрахам. Мотивація та особистість. 3 видання / Абрахам Маслоу. - СПб.: Пітер, 2003. – 352 с.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf
6. Носонович Е.В. Методическая аутентичность в обучении иностранным языкам / Е.В. Носонович // Иностр. языки в школе. – 2000. – №1. – 24-35

7. Паршикова О. О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загально- освітньої школи (теоретико-методологічний аспект) : монографія /О.О. Паршикова // Макіївський економіко-гуманітарний інститут – Донецьк : Видавництво "Вебер" (Донецька філія), 2009. – 296 с.

8. Редько В.Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика : монографія / Валерій Редько. – К. : Генеза, 2012. – С. 187-195

*Л. С. Бородчук
(м. Луцьк)*

ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ MOBI ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

В умовах сучасності на вчителя покладається велика відповідальність за саморозвиток, навчання, виховання та вдосконалення не лише учнівської молоді, але й самого вчителя. На сьогоднішній день, у стрімкому розвитку не лише суспільства, а й реформ науки, професія вчителя вимагає розвитку та вдосконалення. Тому питання професійної майстерності вчителів, зокрема англійської мови, в умовах розвитку сучасної школи є актуальним на даному етапі.

Досліджуючи дане питання, важливо сказати, що доступ до нової інформації стосовно нових наукових та педагогічних технологій, можливість професійної комунікації, розширення кругозору, а також реальна можливість практично реалізувати свій творчий потенціал, ідеї та плани істотно впливає на процеси встановлення професійної майстерності вчителя англійської мови. Загалом, в умовах розвитку сучасної школи, передбачається постійний професійний розвиток учителів, розширення професійних компетентностей і підвищення їхньої кваліфікації через формальну, неформальну та інформальну додаткову освіту для професійного та особистісного саморозвитку педагогічних працівників [5].

Говорячи про професійну майстерність вчителя, зокрема, англійської мови, потрібно чітко оперувати даним поняттям, особливостями, що в свою